Maatheide, Lommel Fase 2

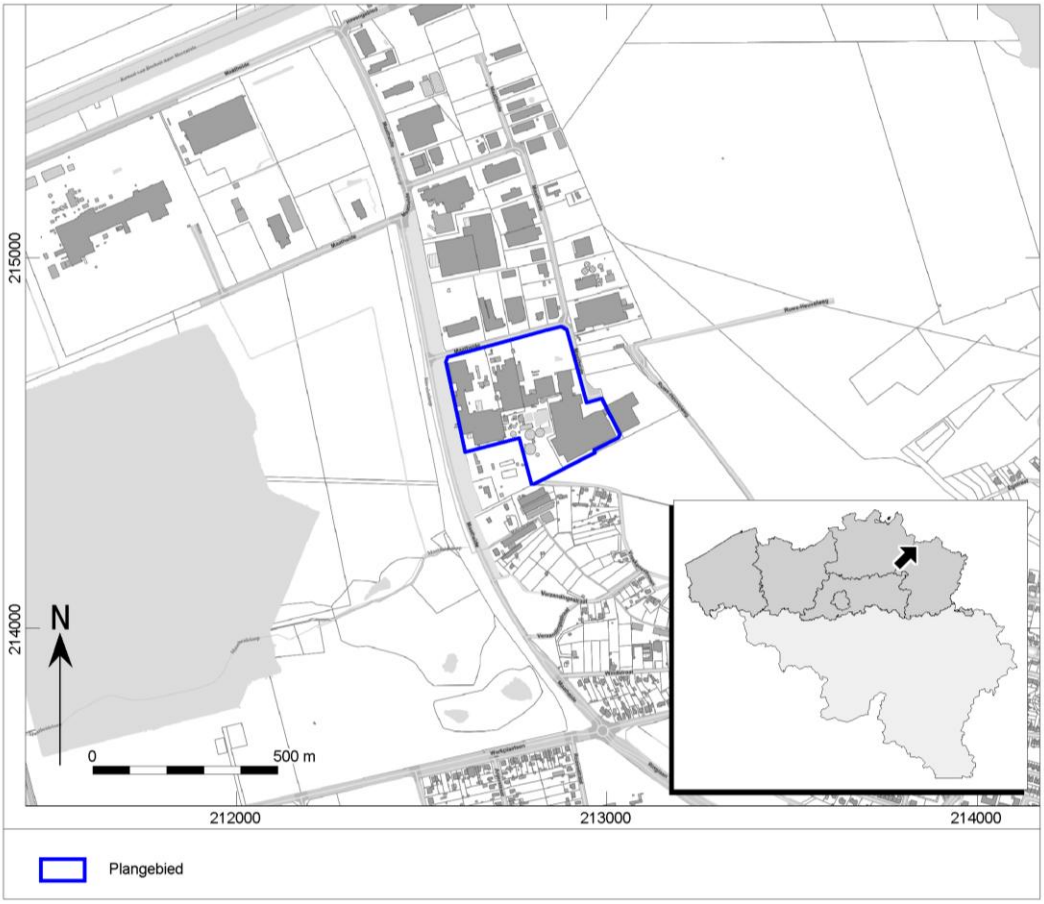
Programma van Maatregelen

Auteur:
T. Van Mierlo (veldwerkleider) & Y. Raczynski-Henk (archeoloog)

Autorisatie:
X. Alma (OE/ERK/Archeoloog/2016/00094)

1 Inleiding

In opdracht heeft Vlaams Erfgoed Centrum in januari nota opgesteld naar de archeologische waarde van de locatie Maatheide in Lommel (afb. 1 en 2). De nota bestaat uit een landschappelijk bodemonderzoek (prospectie zonder ingreep in de bodem) en is uitgevoerd naar aanleiding van de voorgenomen uitbreiding OPU3 en waterzuivering.

Afb. 1. Locatiekaart van het plangebied.

2 Het vooronderzoek zonder of met ingreep in de bodem

2.1 Het uitgevoerde vooronderzoek

Binnen het plangebied is er een landschappelijk bodemonderzoek uitgevoerd. Dit landschappelijk bodemonderzoek werd uitgevoerd in fasen. Dit programma van maatregelen behoort tot fase 2.

De bodem ter plaatse van fase 2 is zwaar verstoord. Over het gehele terrein werd aan het maaiveld (de parkeerplaats) of onder de asfaltverharding, een ondoordringbaar, sterk grind- en puinhoudend ophogingspakket aangetroffen (laag 1). Dit pakket was dermate compact dat het met handmatige en mechanische boormethodes niet te doorboren was. De dikte van deze ophoging varieert van 65 tot meer dan 110 centimeter. Dit pakket gaat abrupt over in geelgrijs zand, dat is geïnterpreteerd als de C-horizont van het natuurlijke dekzand Dit pakket vertoont echter kenmerken van antropogene verstoring (laag 2). De in het plangebied verwachte Usselobodem is binnen de maximale diepte niet aangetroffen. Voor eventuele oudere, interglaciale niveaus zijn eveneens geen aanwijzingen gevonden.

2.2 Aan- of afwezigheid van archeologisch erfgoed

Op basis van het vooronderzoek gold voor het plangebied een hoge kans op het aantreffen van archeologische vindp0laatsen vanaf het Laat-Paleolithicum, en mogelijk zelfs het Midden-Paleolithicum. Deze archeologische potentie is echter in hoge mate gerelateerd aan ten eerste de aanwezigheid van bepaalde potentiële archeologische niveaus (interglaciale of interstadiale bodems, waaronder de

Usselobodem, de Holocene podzolbodem), en ten tweede aan de mate van conservering en intactheid daarvan. Indien een of meerdere van deze lagen intact aanwezig zijn, kunnen zij vindplaatsen uit het Midden en Laat-Paleolithicum en het Mesolithicum, alsmede latere perioden bevatten. Met name de vroege steentijdvindplaatsen zijn belangrijk in het kader van het vergroten van de stand van kennis over deze perioden: zij zijn vrij zeldzaam in het archeologisch bestand, en hebben daardoor een hoge informatiewaarde.

Middels het landschappelijk bodemonderzoek is vastgesteld of deze lagen aan- of afwezig zijn en wat de mater van conservering ervan is. Uit de resultaten blijkt dat het Holocene podzolprofiel dermate zwaar verstoord is dat uit dit niveau geen relevante kennis met betrekking tot de steentijd kan worden gewonnen. Oudere, interglaciale of interstadiale bodems zijn niet aangetroffen. Met betrekking tot steentijdvindplaatsen is het kennispotentieel van het plangebied afwezig. De verstoring ter plaatse van de profielputten van fase 2 is dusdanig dat hier geen archeologische resten meer worden verwacht in een mate van intactheid die vervolgonderzoek rechtvaardigt. Op grond daarvan adviseren wij om geen vervolgonderzoek uit te voeren.

3 Advies op basis van de resultaten

Op basis van deze gegevens wordt door het Vlaams Erfgoed Centrum geen verder onderzoek geadviseerd. De geplande werkzaamheden vormen geen bedreiging voor het bodemarchief. Er hoeft geen programma van maatregelen te worden opgesteld.

Ondanks het advies tot vrijgeven van het terrein, blijven de bepalingen voor het melden van toevalsvondsten van kracht, conform artikel 5.4.1 van het Onroerenderfgoeddecreet. De civieltechnisch uitvoerder is verplicht eventuele toevalsvondsten binnen drie dagen na ontdekking te melden bij Onroerend Erfgoed.